

Нові підручники

[Розмовляла М. Абрамчук]

#21 от 07.12.2012

«Економічну кібернетику» вивчають у 70 вузах України

Наш університет невпинно розширюється, з'являються нові спеціальності: технічні, гуманітарні, економічні. А сталий розвиток економічних спеціальностей у технічному вузі зумовлений тим, що інженер, винахідник повинен чітко уявляти, яку користь, у тому числі й економічну, матиме його винахід. І найбільше сприяє цьому те, що усі наукові розробки вчених НТУ «ХПІ» одразу знаходять відображення в навчальних програмах. Саме так здійснюється єднання освіти і науки для підготовки гуманітарно-технічної еліти.

Одним із яскравих прикладів є підручник «Економічна кібернетика», який буде цікавим не лише спеціалістам даної галузі, а й інженерам та винахідникам. Цей підручник виданий у 2005 році за участю провідних українських фахівців з економічної кібернетики і спирається на 40-річний досвід з викладання фахових дисциплін та проведення наукових досліджень. Це унікальний підручник для однойменного напрямку підготовки, він використовується у більш як 70 вузах України та широко цитується у Росії та країнах СНД. Ідею та концепцію його створення свого часу підтримав видатний англійський кібернетик Стафорд Бір. Цього року авторський колектив підручника «Економічна кібернетика», який складається з викладачів провідних вищих навчальних закладів України, висунутий на здобуття Державної премії України в області науки і техніки за 2012 рік.

Одним із співавторів «Економічної кібернетики» є декан факультету економічної інформатики та менеджменту доктор економічних наук Віктор Якович Заруба. Уже 15 років на цьому факультеті працює кафедра економічної кібернетики та маркетингового менеджменту, де студенти НТУ «ХПІ» здобувають якісну освіту, спеціальні знання відповідно до вибраних професійних напрямів, а також навички практичної діяльності в економічній, управлінській, аналітичній і науково-дослідній сферах.

– Вікторе Яковичу, будь ласка, поясніть, у чому саме специфіка спеціальності «Економічна кібернетика», і чому, при перенасиченості ринку праці, не спадає попит на економістів?

– Так, серед молоді України продовжують користуватися популярністю економічні спеціальності. Не дивлячись на велику кількість спеціалістів цієї галузі попит на них при працевлаштуванні не спадає у зв'язку з безперервним зростанням вимог працедавців до якості їх підготовки. Все більше значення в системі освіти економістів набуває отримання ними навичок дослідницького характеру, пов'язаних з постановкою проблемних завдань економічної практики та їх рішенням із застосуванням кількісних методів, математичних моделей, інформаційних технологій, – пояснює В. Я. Заруба. – У цьому відношенні важливу роль в економічній освіті відіграє економічна кібернетика як науковий і освітній напрямок у галузі методології й інструментів управління різними соціально-економічними об'єктами. Інструментальна спрямованість економічної кібернетики орієнтує її на використання широкого кола сучасних засобів досліджень та розробок, зокрема, методів прогнозування і

математичного програмування, системного аналізу і статистичних досліджень, нейронних мереж і генетичних алгоритмів. – продовжує Віктор Якович. – Наші випускники отримують глибокі знання одночасно в галузях економіки, інформаційних технологій, математичного моделювання економічних процесів. Завдяки цьому вони стають економістами-універсалами і з успіхом працюють на виробничих підприємствах, у фінансових установах та в органах державного управління, займаються консалтингом, ведуть власний бізнес.

– У навчальному процесі викладачі кафедри, мабуть, використовують найновішу сучасну літературу?

– Опанування такої інноваційної та складної спеціальності, як економічна кібернетика, потребує розробки якісного навчального та методичного забезпечення, його постійного оновлення. Тому тільки за останні роки на кафедрі розроблено 17 лабораторних робіт, видано 5 навчальних посібників, 3 підручники та 7 монографій. При цьому підручник «Економічна кібернетика» виконує незамінну роль у загальному спрямуванні підготовки фахівців з економічної кібернетики на оволодіння ними знаннями та навичками дослідження економічних систем у відповідності зі світовими стандартами освіти. Ще одна особливість підручника «Економічна кібернетика» полягає, на мій погляд, в його спроможності впливати на формування та розширення світогляду молодого людини, сприяти не тільки одержанню наукової та професійної освіти, але й виховувати широчінь поглядів, визначати порядок просування до мети.